

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 010 25/99-0101
Signatura: ba5as102

Oblastní pracoviště: č. 1
Okresní pracoviště:
Praha 1, Jeruzalémská 12

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Fakultní mateřská škola se speciální péčí Arabská 681/20, 160 00 Praha 6 - Vokovice
IZO:	107 502 712
Ředitelka školy :	PaedDr. Vlasta Gregorová
Zřizovatel:	Městská část Praha 6, Čsl. Armády 23, Praha 6 - Dejvice
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Praha 6, Arabská 681
Termín inspekce:	1999-1-6
Inspektorka:	Mgr. Zuzana Bečvářová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.): podmínky a průběh vzdělávání ve speciální třídě.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Koncepce školy, plán na školní rok 1997/98 a 1998/99, celoroční hodnocení 1996/97 a 1997/98, řád školy, režim dne, přehledy výchovné práce a přehledy o docházce dětí, osobní spisy dětí, včetně jejich vřazení, rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky, evidenční listy, diagnostika, individuální plány a záznamy o dětech, výtvarné práce a pracovní listy dětí, informace pro rodiče.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Jednou ze čtyř tříd mateřské školy Arabská 20 je speciální třída, kam jsou na základě návrhu PPP vřazovány děti s lehkým, středním i těžkým zdravotním postižením. V letošním školním roce je zapsáno celkem deset dětí věkově heterogenních (devět chlapců a jedna dívka), převážně s mentálním postižením a vadou řeči (osm mentálních postižení, z toho dva Downici, jedna DMO a jedno tělesné postižení - dítě na kočárku). Jedná se o šest těžkých, tři střední a jedno lehké zdravotní postižení. Čtyři děti mají odklad povinné školní docházky, z toho jednou dodatečný, s příslušným rozhodnutím ředitelů základních škol.

Speciální třída je v provozu od 7,00 do 13,00 hodin, v odpoledních hodinách probíhá částečná integrace zdravotně postižených dětí mezi děti zdravé.

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Speciální třída je umístěna v jednom ze čtyř pavilonů účelového zařízení. Vnitřní prostory jsou standardní, tvoří je dvě místnosti - pracovna a herna, logopedický kabinet, šatna, umyvárna, WC, kuchyňka a úložné prostory. Jednoduché, ale funkční vybavení a zařízení je voleno záměrně, neboť přispívá ke klidnějším a soustředěnějším činnostem dětí s mentálním postižením. Vybavení hračkami a pomůckami, zvláště speciálními, je na velmi dobré úrovni. Velká a krásně vybavená je školní zahrada, která tvoří optimální prostředí pro pobyt dětí venku. K dispozici jsou i prostory Centra tvořivé dramatiky, kterých škola využívá k naplňování svých koncepčních záměrů - např. provázání vztahů jednotlivých skupin - tříd. Nedostatkem je bariérové prostředí objektu.

V rámci řešení prostředí jako výchovného faktoru je v plánu zpracování a realizace architektonické studie přestavby školy a Centra tvořivé dramatiky. Kultivace prostředí je zamýšlena především ve smyslu jeho funkčnosti a estetiky. Rovněž nově získaný pozemek školní zahrady bude postupně přizpůsobován záměrům školy a potřebám dětí i jejich rodičů.

Vnitřní prostory mateřské školy, jejich zařízení a vybavení lze je hodnotit jako mírně nadprůměrné. Plánované záměry přestavby interiérů budov velmi podporují, protože plně korespondují se zvolenou nadstandardní koncepcí školy.

Školní zahrada je ze všech hledisek na vynikající úrovni.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Režim dne je podřízen potřebám i specifickým zvláštnostem jednotlivých dětí se zdravotním postižením. Zohledňuje střídání fází volných a řízených činností, pravidelně se opakujících, ale i aktuální potřeby dětí a jejich rodičů. Psychohygienické podmínky jsou důrazně individuálně sledovány a naplňovány s ohledem na přirozenost, radostnost a možnosti naplňování potenciálu každého jednotlivého dítěte. Rovněž doba odpoledního odpočinku zohledňuje individuální potřeby dětí. Jídelníček odpovídá zásadám zdravé výživy, pitný režim je zaveden. Prostor třídy je příznivé, světlé a tepelné podmínky jsou dobré.

Psychohygienické podmínky jsou plně v souladu s duševními i tělesnými potřebami docházejících dětí a na vynikající úrovni.

3. Hodnocení personálních podmínek

Ve speciální třídě pracují dvě učitelky plně odborně i pedagogicky způsobilé (vysokoškolské vzdělání pedagogického směru a speciální pedagogika) a jeden mladý muž, vykonávající zde náhradní vojenskou službu. Zřejmý je jejich zájem a nadšení pro práci s dětmi se zdravotním postižením - odhalování příčin problémů dětí a hledání a nalézání optimálních postupů a metod ve výchovné i vzdělávací práci i v tolik potřebném ovlivňování a vedení jejich rodičů v duchu partnerské spolupráce. Přirozenou součástí práce učitelek je jejich systematické vzdělávání v rámci odborného, ale i osobnostního rozvoje, které umožňuje postupně naplňovat vysoce odborný a přitom demokratický charakter výchovy, založený na pozitivních vztazích všech zúčastněných.

Personální podmínky jsou na vynikající úrovni.

4. Plnění učebních osnov

Výchovně vzdělávací práce školy vychází z osobnostně orientovaných pedagogických teorií, které odpovídají potřebám předškolního dítěte. Základní snahu - vytváření nejpřirozenějšího sociálního prostředí i hlavní cíle - kultivace sociálních vztahů spolu s rozvojem aktivity a tvořivosti se u dětí se zdravotním postižením daří plnit velmi dobře.

Základními prostředky k úspěšnému uskutečňování těchto cílů jsou poznání a definování problémů jednotlivých dětí včetně jejich rodinného zázemí, tedy pedagogická diagnostika a vytyčení pedagogických záměrů prostřednictvím individuálních plánů dětí a jejich pravidelné vyhodnocování s funkční zpětnou vazbou. Vše je prováděno ve spolupráci s rodiči dětí a s pomocí dalších odborníků (psycholožkou PPP, oběma logopedkami).

Výrazná pozornost je věnována logopedické péči, která je prováděna průběžně oběma učitelkami, pravidelně logopedkou a klinickou logopedkou.

Stanovené úkoly ve všech oblastech rozvoje dítěte jsou zodpovědně plněny na vynikající úrovni.

5. Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hospitován byl celý dopolední blok výchovně vzdělávací práce speciální třídy - ranní hry, pohybové aktivity, svačina, kontaktní kruh a soustředění.

Scházení dětí a ranní hry probíhaly formou přirozených kontaktů s maximální individuální péčí při spontánních i záměrných činnostech. Navazující pohybové aktivity dávaly dětem dostatečný prostor k radostnému pohybovému vyžití a zároveň zohledňovaly zdravotní aspekt činností. Rituální kontaktní kruh, uskutečněný po ranní svačině, posiloval vzájemné sociální vztahy a pocit sounáležitosti. Opakováním a využitím aktuální situace (Tři králové) prostřednictvím estetického prožitku byly rozvíjeny citové, estetické a volní vlastnosti a rozumové schopnosti dětí. Rovněž soustředění probíhalo formou odpovídající potřebám a možnostem dětí - prožitkové učení, pestrost, přitažlivost úkolů, aktivní účast i tvořivost všech dětí. Interakce a komunikace učitelka - dítě vycházely z postoje učitelek k akceptování specifických zvláštností osobnosti každého dítěte, dobré znalosti rodinného prostředí a oboustranné vzájemné důvěry. Jedinou výjimkou při uplatňování správných pedagogických zásad bylo částečné používání nespisovné češtiny jednou z učitelek.

Všechny činnosti vykazovaly promyšlenou týmovou práci všech pedagogických pracovníků (obě učitelky, logopedka, pomocný vychovatel).

Kvalita výchovně vzdělávací práce je plně v souladu s deklarovanou koncepcí školy a má převážně vynikající úroveň.

6. Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Pravidelně se opakující uspořádání dopoledního programu a smysluplný řád dávají dětem potřebný pocit jistoty a bezpečí, ale i radostný pocit očekávání něčeho nového. Hra, jako dominantní forma všech činností, realizovaná aktivním a tvořivým způsobem poznávání světa, děti plně uspokojuje, dává jim pocit sebeuplatnění a následné sebedůvěry. Pozitivní a jednotný přístup pedagogů i provozních pracovníků vytvářejí pocit sounáležitosti, vzájemné náklonnosti a lásky a kultivují sociální vztahy dětí. Promyšlený a vhodně realizovaný individuální přístup dává dětem šanci rozvíjet jejich osobnost s ohledem na její možnosti a schopnosti optimálním způsobem. Při stolování jsou vytvářeny potřebné kulturní a společenské návyky a dovednosti.

Vzhledem k míře postižení je převážná většina dětí vřazována do zvláštních a pomocných škol, menšina jako děti integrované do škol základních. Pedagogický kolektiv spolu s odborníky vyhledává optimální podmínky - školy pro povinné školní vzdělávání svých absolventů. Dle vyjádření logopedky i ředitelky školy je těžké nalézt odpovídajícím způsobem navazující školu, lépe se daří nalézt konkrétního elementaristu pro práci se zdravotně postiženým dítětem.

Hodnocení speciální třídy z hlediska naplňování potenciálu rozvoje osobnosti dětí, kultivace sociálních vztahů, vnímavosti k pravým životním hodnotám a vytváření správného životního postoje je vynikající.

7. Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství a ovlivňování rodičů vychází z koncepčního záměru celé školy, kterým je demokratický charakter výchovy, založený na partnerských vztazích rodiny a MŠ. Škola přikládá rodině prvotní a nezastupitelný význam. Rodinu chápe jako partnera, který se podílí na kvalitě vzájemných vztahů i kvalitě výchovného procesu. Poradenství je realizováno citlivě a taktně, formou otevřené spolupráce s cílem vytvoření důvěry pro společné úsilí o maximální rozvoj každého dítěte. K vzájemnému poznávání a budování partnerských vztahů slouží již před přijetím dítěte do MŠ sdružení MÁTA (máma, táta), dále vstřícnost a přizpůsobování se školy potřebám rodiny, otevřený přístup do třídy, zapojování rodičů do činností školy, konzultační hodiny dvakrát týdně, účast na přednáškách a seminářích, četné kulturní akce pro rodiče a děti a mnohé další.

Výchovné poradenství a spolupráce s rodiči jsou prováděny na vysoké profesionální, to je vynikající úrovni

ZÁVĚRY

Materiálně technické podmínky pro výchovně vzdělávací činnost speciální třídy jsou v oblasti vnitřního vybavení vyhovující. Pro uskutečňování koncepčních záměrů školy se plánovaná rekonstrukce objektu s vytvořením bezbariérového prostředí jeví jako výrazně potřebná.

Kvalita personálních podmínek je vynikající.

Výchovně vzdělávací práce má vysokou odbornou úroveň. Koncepce školy je v rámci speciální třídy velmi dobře naplňována, což se odráží ve výsledcích práce s dětmi.

V oblasti dodržování obecně platných právních norem nebyly zjištěny nedostatky.

Doporučení:

- udržet vysokou profesionální kvalitu odborné péče, včetně spolupráce s rodinou a odborníky
- zaměřit pozornost na užívání spisovné češtiny
- v rámci řešení prostředí jako výchovného faktoru uskutečnit plánovanou rekonstrukci interiérů objektu včetně vytvoření bezbariérového prostředí

V Praze dne 8. 1. 1998

razítko

Podpisy inspektorky:

Zuzana Bečvářová v.r.

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 15. 1. 1999

razítko

Podpis ředitelky školy: Gregorová v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	29. 1. 1999	010 25/99-0101
Školský úřad:	29. 1. 1999	010 25/99-0101